

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre 6.— P
Negyedévre . 4.— P

A hirdetési díj mm.-ként 24 fillér és előre fizetendő. — Szöveg közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok és kereskedelmi cégeknek évi . 24.— P

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS” ROVATTAL

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postatakarékpénztári csekk-számla száma 38.990.

Lapmegjelenés.
minden hónap 1-én
és 15-én.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉSZIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki területek pénzügyi közigazgatásáról

december 31-én jelent meg a 9.800/1938. M. E. számú rendelet. E felszabadult felvidéki kártársakra vonatkozó s őket közelről érdeklő intézkedésekről a következőket közöljük:

A visszacsatolt területen a következő városokban működnek az illetékes pénzügyigazgatóságok:

Komárom, területi illetékessége Komárom vármegyére terjed.

Esztergom, területi illetékessége kiterjed Esztergom, valamint Bars és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyéik területén. Az igazgatóság ideiglenesen Párkányban működik.

Érsekújvár, területi illetékessége kiterjed Nyitra és Pozsony közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegye területére.

Balassagyarmat, területi illetékessége Nógrád vármegye.

Rimaszombat, területi illetékessége kiterjed Gömör és Kishont vármegye területére.

Miskolc, területi illetékessége kiterjed Borsod vármegye és Miskolc thj. város területére.

Kassa, területi illetékessége kiterjed Abauj-Torna vármegye, Kassa thj. város és a sátoraljai helyi pénzügyigazgatóság kerületében beosztott, ú. n. „Hegyköz” községei és pedig Pálháza, Filkeháza, Kisbózsza, Nagybózsza, Hollósháza, Nyíri, Pusztafalu, Füzéradvány, Füzérkajátá, Kovácsvágás és Vágáshuta községek kivételével.

Sátoraljai helyi, területi illetékessége kiterjed Zemplén vármegye területére, továbbá a fentebb felsorolt „Hegyköz” községeire Abauj-Torna vármegye területéről.

Beregszász, területi illetékessége kiterjed Bereg és Ugocea közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék, továbbá Ung vármegye területére.

Nyíregyháza, területi illetékessége kiterjed Szabolcs és Szatmár vármegyék területére.

ALLAMI EGYENESADÓK.

Az 1939. évi január hó 1. napja előtt engedélyezett ideiglenes adómentességek az engedélyezett időtartam lejártáig érvényben maradnak.

Akik a visszacsatolt területeken üzletüket, vagy hasznóhajtó foglalkozásukat az 1938. év folyamán kezdték meg és még megadózatlanul nem voltak, az 1938. évre visszamenőleg adó alá nem vonhatók.

Az adóbevallásokon cseh-szlovák koronában bevallott vagy kimutatott értékeket pengőértékre kell átszámítani. Az átszámításnál 100 cseh-szlovák koronát 14 P 28 fillérrel kell egyenlőnek venni. Gépjárművek után a közúti adó fizetési kötelezettsége az 1939. január 1. napjával kezdődik. Azonban mindaddig, amíg magyar hatósági jelzésekkel el nem láttatnak, az önsúly és a hengerűrtartalomra való tekintet nélkül tehergépkocsik után napi 50 fillér, személygépkocsik után 30 fillér és motorkerékpárok után 10 fillér átalanyszeget kell közúti adó fejében fizetni.

FORGALMIADÓK.

A visszacsatolt felvidéki területeken az 1939. évi január hó 1. napjától kezdődően fizetendő fényüzési és forgalmi adókat a magyar jogszabályok szerint kell lerőni.

ITALMÉRÉSI JÖVEDEK.

A visszacsatolt felvidéki területeken italmérési engedélyt az 1921. IV. tc. és az ennek alapján kiadott rendeletek rendelkezéseinek megfelelően kizárólag a pénzügyi hatóság adhat. Az italmérési engedély megszerzésének előfeltételét képező iparjogositványok (vendéglői, keresmai iparengedélyek, szatócs-iparjogositványok stb.) kiadására ez a rendelet nem vonatkozik. Mindaddig, amíg a visszacsatolt felvidéki területek lakosságára az állampolgárság kérdése rendezést nyer, a visszacsatolt felvidéki területek lakosainál a magyar állampolgárság kellekét (1921. IV. tc. 3. §. 2. bek.) vélelmezni kell; az engedélyes azonban a magyar állampolgárságát az engedélyközmány kézbesítésétől számított egy év alatt igazolni köteles. Ezt a rendelkezést azonban nem szabad alkalmazni akkor, ha a magyar állampolgárság vélelmezése ellen — annak közléses volta miatt — az 1921. IV. tc. 8. §-ának 2. bekezdésében megjelölt hatóság kifogást emel.

Az 1939. évi július hó 1. napján mindazok a jogositványok (engedélyek), amelyeket a cseh-szlovák hatóságok adtak ki és amelyek italmérésre jogosítanak, valamint a járási katonai parancsnokság által kiadott ideiglenes jellegű italmérési engedélyek megszűnnek. Ettől az időponttól kezdve italmérés csak az illetékes pénzügyigazgatóság részéről kiadott italmérési engedély alapján gyakorolható.

Az így megszűnt jogositványok és engedélyek volt tulajdonosai jogfolytonosság címén üzletüket csak abban az esetben folytathatják, ha nemzet-hűség és megbízhatóság szempontjából kifogás alá nem esnek.

Az italmérésre szóló jogositvány elvonása iránt a jelen rendelet életbe léptetése előtt folyamatba tett eljárást — a közigazgatási hatóság meghallga-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapítotott 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

tása mellett — meg kell szüntetni, kivéve, ha olyan ok miatt indult meg az eljárás, mely az 1921:IV. te. értelmében is okot szolgáltat az engedély elvonására.

Végül itt is közöljük, hogy az Országos Szövetség a felvidéki kartársaknak is minden ipari és egyéb szakmai ügyekben készségesen szolgál felvilágosításokkal.

A VIII. számú Szakmai Családpénztárba besorozott vállalatok ideiglenes jegyzéke

Mostani lapszámunkban, más helyen ismertetjük a most életbe lépett 1938. évi XXXVI. te.-et a munkások családvédelmi pótlékáról.

Iparunkhoz tartozó, 20-nál több alkalmazottat foglalkoztató üzemek a VIII. szakmai családi pénztárba lettek sorolva. Ebbe a pénztárba tartozik a többi közt 178 fővárosi szálloda, vendéglő, kávéház és kifizés és az alábbi vidéki üzemek. A felvidéki adatok még hiányoznak.

1. Abbázia szálló, Miskolc; 2. Gróf Andrassy Mihály kávéüzem, Szigetvár; 3. Angol királyné szálló és étterem, Debrecen; 4. Anna szálló, Görömböly-Tapolca; 5. Arany Bika szálló Rt. kávéház és étterem Debrecen; 6. Bán Zsigmond szálloda és étterem, Mátaháza; 7. Balatonfüredi fűrdőigazgatóság szálloda és étterem; 8. Beretvás étterem, Kecskemét; 9. Bognár Mihály Royal kávéház, Győr; 10. Brebovszky János szálloda és étterem, Szentés; 11. Brunovszky József vendéglős, Újpest; 12. Budapest Székesfőváros Üdülője, Balatonkenese; 13. Csaba szálló, Békéscsaba; 14. özevgy Deutsch Mátyásné vendéglő-kávéház, Baja; 15. Fekete Sas szálló, Hódmezővásárhely; 16. Frank Dezső vendéglős, Szolnok; 17. Fűrdő és építő Rt. étterem és kávéház, Balatonalmádi; 18. Gambrius vendéglő, Debrecen; 19. özv. Garai Frigyesné kávéház és szálloda, Nagykanizsa; 20. özevgy Gottwald Rezsőné, Szeged; 21. Grün Mandi kávéház, Pécs; 22. Gyógy-szálló, Parád-fürdő; 23. Harkány Gyógy-fürdő Vállalat szálloda és fűrdője; 24. Dr. Herzog István és Fenyves Gyula, Székesfehérvár; 25. Hangária szálló és étterem, Szeged; 26. Ivanits József étterem és szálloda, kávéház, Szolnok; 27. Jankó János szálloda, étterem és kávéház, Makó; 28. Kastély szálloda, Füzferradvány; 29. Kedvessy Nándor vendéglője, Alag; 30. Kékes szálló Rt., Kékestető; 31. Korona Nagyszálló, Eger; 32. Korona szálló, étterem és kávéház, Kaposvár; 33. Korona szálló bérlői, Nyiregyháza; 34. Korona szálló, étterem, Veszprém; 35. Koronka Ákos vendéglős, Sóstó; 36. Kovács Nagyszálló Rt., Szombathely; 37. Kör kávéház, Újpest; 38. Lajkó Vince vendéglő, Kispeszt; 39. özv. Littke Józsefné kávéház, Pécs; 40. Lővér szálló, vendéglő, Sopron; 41. Meeseki üdülőszálló, Pécs; 42. Nádor szálló, Pécs; 43. v. Nánásy La-

jos vendéglő és szálloda, Hajdusoboszló; 44. Nemzeti szálloda, Balatonföldvár; 45. Németh Ferenc szállodája és étterme, Győr; 46. Nemzeti kávéház, vendéglő és szálloda, Szolnok; 47. Palace kávéház és szálloda, Szombathely; 48. Palota szálló, Lillafüred; 49. Pannónia szálló, Miskolc; 50. Pannónia vendéglő, Sopron; 51. Pannónia kávéház, Újpest; 52. Papp József vendéglő, Kispeszt; 53. Páll Sándor vendéglős, Debrecen; 54. Petőfi szálló, Szentés; 55. Pflum vendéglő, Pestszenterzsébet; 56. Pók Endre vendéglős, Parád-fürdő; 57. Raisz Gyula vendéglős, Békéscsaba; 58. Schmall Gyula szálloda és vendéglő, Szombathely; 59. Schultz Márton kávéház és étterem, Győr; 60. Sebeszta Erhardt vendéglő, Balatonfüred; 61. Siófok Fürdőbérő és Fejlesztő Rt. étterem; 62. Stoltz Mihály vendéglős, Kispeszt; 63. Tisza szálló Rt., Szeged; 64. Tisza szálló, vendéglő és fűrdőüzem, Szolnok; 65. Tosch Károly és Fia szálloda, Székesfehérvár; 66. Vak Bottyán m. kir. Honvédtiszt Üdülő, Mátraháza; 67. Westher István és Fia vendéglős, Szolnok; 68. Wigner Sándor vendéglős, Szarvas.

Mit kell tudni az ízesítőről

Írta: Reigl László.*

(Folytatás.)

A konyhatechnikai eljárások eddigi ismertetésénél eljutottunk az ízesítési eljárás negyedik csoportjához: a *füstöléshez*, amely eljárást háromféleképpen vihetjük keresztül: hideg füstöléssel, gyors füstöléssel és meleg füstöléssel. *Hideg füstölésnek* nevezzük azt az eljárást, amikor a beszórt vagy pácolt húsrészeket leszártítás után (szikkasztás után) olyan távolságra akasztjuk a tűztől a füstjáratba, hogy a lehűlt füst járja át; ez hosszú ideig tart, azért hosszantartó füstölésnek is nevezzük. *Gyors füstölésnek* a húszemek füstölési eljárását nevezzük, amely alig tart pár óráig, mert különleges füstölőberendezések vannak, amellyel kevesebb zamatot tudnak ugyan a húsnak adni és nem is konzerválják vele az anyagot, mert az összes készítmények rövid időn belül felhasználásra kerülnek. *Meleg füstölésnek* pedig azt az eljárást nevezzük, amellyel a füstölés mellett egy bizonyos fokú párolódást is akarunk elérni, azért közel vannak a tűzhöz felakasztva, ezzel az eljárással a nagyobb létartalmú hentesárakat ízesítik, mint pl. szepesi virstli.

Az ízesítések közül a *savanyítás* egyik igen gyakori eljárás, mert a citromtól kezdve a tejsavas erjedés és a marinádé használatáig igen sok étel elkészítési módja megköveteli. *Egyszerű savanyításnak* mondjuk a kész ételek savanyítását, amelyet citrom-

mal, ecettel vagy vegyiszerekkel érünk el. *Tejsavas erjedéssel* való savanyításnak a kenyérfélék, élesztő és a sóval elért savanyítást értjük, *marinózással* való savanyításnak pedig a fűszeres-ecetes oldathoz tett hús- vagy főzelékfélék ízesítését értjük.

Pörköléssel háromféleképpen ízesíthetünk: közvetlen, közvetve és zsírban való pörköléssel. *Közvetlen pörkölés* alatt értjük, ha az ízesítésre szánt anyagot közvetlenül tesszük ki a tűz lángjához, vagy izzóra tüzesített eszközökkel pörköljük le; ezt az eljárást végrehajthatjuk szalmával való pörzöléssel, mint ahogy régi magyar szokás szerint még ma is ízesítik a sertéshúst, az üzemi eljárásnál ezt gázlángú szekrényben vagy forrasztó lámpával végzik. *A közvetett pörkölési eljárás* az, amikor edényben pörköljük meg az erre alkalmas élelmianyagot, mint pl. kávé, mogoró, mandula stb., amelyek teljesen megváltoztatja, illetve átalakítja az eredeti ízét, illetve mint a kávénál látjuk, ez teszi alkalmassá a felhasználásra. *A zsírban való pörkölésnek* azt nevezzük, amikor élelmianyagunkat a zsír felhasználásával pörköljük meg, abból a célból, hogy azok pórsanyagot kapjanak, miáltal élvezeti értékük lényegesen emelkedik.

Tűzdelést az ételek ízesítésénél kétféle módon alkalmazunk: rejtett és díszítő tűzdelés. *Rejtett tűzdelésnek* azt nevezzük, amikor a tűzdelésre alkalmas élelmianyagot abból a célból, hogy annak értékét zsírbevitellel vagy ízesítővel emeljük, a zsírszegény húsnak szalonnával való tűzdelésével emeljük a zsírtartalmát; zöldség, uborka, kolbászfélék tűzdelésével pedig különleges ízesítést érünk el. *A díszítő tűzdelés* alatt azt értjük, amikor az anyag külső részén ízlésesen helyezük el az ízesítésre szánt anyagot, amellyel az elkészített ételt díszítjük is. Pl. özgerinc (mandulával tűzdelve).

Izszerezést és a fűszerezést nem szabad összetéveszteni, mert az előbbi alatt azt értjük, amikor ízesítőanyag felhasználásával készítettünk ételt, mint pl. sonkás omlette, almásrétes stb.; ízesítő anyag tehát, mint látjuk a sonka és az alma. Ezek szerint ízesítő anyagnak azokat a nagyobb értékkel bíró élelmianyagokat értjük, ami alkalmassá teszi a kevesebb zammattal bíró élelmianyagokat felhasználásra vagy azok élvezeti értékét emeli.

A fűszerek pedig azok az élelmianyagok, amelyeknek mennyiségét mint élelmianyagot nem vesszük figyelembe, csak intenzív ízüket vesszük igénybe a különböző ételek elkészítéséhez. *A fűszerezés* a konyhatechnikai eljárásoknak azért az egyik legfontosabb mozzanata, mert a fűszerezéssel tudjuk az egyesítését és az ételkombinációt legtökéletesebben keresztülvinni. Szakavatott élelmezőnek nem szabad szem elől téveszteni, hogy minden nemzetnek megvan a maga különleges fűszere, pl. magyarnak a paprika, franciának összetett fűszerek, olaszoknak a sajt, angolnak a mustár és

* A Konyhatechnikai eljárások, Elészármarázstan, Anyagkiszabás és más szakkönyvek szerzője.

az összetett mártások, németnek a bors stb. A fűszereket általában öt csoportra osztjuk: ú. m.: friss, száraz, összetett, folyékony és a különleges mártás-fűszerekre, amelyekről a Szerkesztő úr jóvoltából a legközelebbi számban fogunk beszélni.

Étlap a levélbélyegeken

A bélyeggyűjtők között vannak olyan inyenek, akik a ritkább régi bélyegek gumijának megizléséből képesek megállapítani, hogy a bélyeg valódi, vagy hamisított. Természetesen nem minden nyelv kedveli az ilyen nyálánságot. A bélyegeknél nem is erről a tápláló oldaláról lesz itt szó, hanem sokszínű első oldaluk inyesiklandozó képeiről. Ezek a legkisebb hivatalos okiratokon a világ és az élet sok vidéke és fogalma mellett az emberi táplálkozást szemléltető, gyakran művészi ábrázolásai is megtalálhatók.

Számos bélyegkép tárja elénk mindennapi kenyerünk előállítását. A szántás, vetés, kaszálás, a termésbetakarítás munkája — hogy csak egy pár állapot említsünk — a Német Birodalom, Bajorország, Lengyelország, Litvánia, Franciaország, Argentína, Kanada bélyegképein részeseült ily megtiszteltetésben. Osztrák és lett bélyegek gabonakalászosokkal voltak díszítve. A liszt elszállítására a rajtuk levő szalmalmokkal a holland, dán és francia bélyegek emlékeztetnek. Egy német jótékonyági bélyeg Schwind festménye után az éhes szegényeket kenyérral tápláló Szent Erzsébetet ábrázolja. Kukoricaföldet tár elénk Portugál Mozambique bélyege. A távolkelet legfontosabb táplálékát, a rizst juttatják észünkbe Kína és a Fülöpszigetek rizsföldeket, rizstermelést ábrázoló bélyegei.

Üljünk egyszer asztalhoz bélyeggyűjtés mellett. Kezdjük a levessel — mint Svájc egyik jótékonyági bélyegén a levesestányérja mellett ülő gyermek. Egy-egy kis gyermeket ábrázoló osztrák és holland-indiai bélyegen anyai kéz tartja a kanalat és segít a levekes elfogyasztásában. A legújabb spanyol bélyegek éppen az egy tál étel ízlelményét ismertetik egy leveses szilke ábrázolásával.

Levesünk kikanalazása után következő fogás a hal. A bélyegkényha gazdag választékú. Itt csak az egyik svájci bélyeg rajnai lazacát, Ujfundland tökehalát, lazacát s a szomszédos St. Pierre és Miquelon gadócaát ajánljuk. Éppenúgy gyakori a halászat postai ábrázolása is; csak néhány legújabb német télisegély bélyegekre kell gondolnunk.

Ezután térjünk át a szárnyasra. Egysesek talán egy jó pomerániai ludat tüntetnek ki. — A bélyeggyűjtőnek Japánig kell eljutnia, hogy vadludat élvezhessen. Annál nagyobb számmal röpködnek a bélyegeken — többnyire, mint kedves levélhordók — a galambok. Pályatévészetteknek látszanak

ARDÓ JÓZSEF
szaküzlet

**Világosság
vendéget
vonz!**

Több fény, kevesebb költség!

A MAXIM-lámpa világítása
napfénszerű, hófehér fényű

KÖNNYŰ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

Kérje a 96. sz. képes ismertetőt.

**BUDAPEST, VI.,
Vilmos császár út 43.**

azonban manapság Svájc (Genfi lesze-relési értekezlet 1932) és Japán (1919) emlékbélyegeinek békegalambjai úgy, hogy legfeljebb még az étlap szárnyas-fogásához alkalmasak. Egyes bélyegeken sirályok is csapognak, amelyeknek tojásait némelyik sokra értékeli.

Akik a csontocskák rágeselését még nem unta meg, komolyabb hűseleteket hordathat fel magának. A bélyeggyűjtő gyomor-menetrend ugyanis minden peesenyécség csillapítására képes. Mint izletes bányacombok szállítói nem lehet lebecsülni Uruguay, a Falkland-szigetek, Ausztrália és Újzealand bélyegeinek juhait. Az elől említett ország postája bélyegein megfelelő bélyegekkel díszíti az ott virágzó állattenyésztést; de egyebütt is, mint pl. Bulgária, Belga-Kongó, Peru bélyegein, megfigyelhetjük némelyik izletes marhasült nyersanyagát. A vad (sült) barájtát Ujfundland, Borneo vagy Ujkaledóniai bélyegeire tesszük figyelmessé, amelyeken a leendő szarvas-combok csak úgy futkároznak.

Ha valaki a főétkezés után még képes fogyasztani, úgy utóételnek szívesen vesz valamelyes gyümölcsöt. Talán egy szép alma után nyúl, mint a hollandi bélyegeken ábrázolt kis leányka. De egyébként is van itt minden: Martinique bélyegeinek gyümölcs-esendélete, Délafrika, vagy Mozambique narancsa, Guadeloupe banánja, Libéria ananásza stb., a gyűjtő legkedvesebb inyesiklandozói. Magától értetődik, hogy jó étkezést végül is megfelelő italoknak kell követniük. „A szomjásoknak italt adni” a címe egyik német jótékonyági bélyeg Schwind-féle fal-festmény után készült szép ábrázolásának. Természetesen az italnak nem mindig víznek kell lennie: a német bélyegek Rheinwein várával és a szőlő-hegyekkel, a csalogató szőlőfürtök Lichtenstein, Svájc és más államok bélyegein a hozzáértőt csillogó palackok-

ban rejtőző bizonyos nemes eszpekre emlékeztetik.

Lakoma után egy eszébe jó kávé után vágyakozunk. E barna üdítőital meglepően gyakran szerepel a levélbélyegeken. Bélyegein igen sok állam — Brazilián kezdve Salvadoron, Costa Ricán, Haitin, Guatemalan át az afrikai Mozambique és Libériáig — ismereti hazai kávéfajtáit. Egyik ember keserűen szereti, a másik csak édesen issza. A cukornáddal való foglalkozást Guadeloupe bélyegei mutatják be; cukornádültetvényt a gyűjtő Kubánál ismerhet meg, ahol az 1937. évet a cukornádkertészet megkezdésének 400. évfordulójaként egy egész bélyegsorozattal ünnepelték meg. Cukorgyárat láthatunk Mozambique képekben gazdag bélyegeinek egyikén, egyébként itt még teaszüretet is megörökítettek bélyegen.

Gyermekek különös előszeretettel eszmegénekes csokoládét és kakaót szüresölnek, mindkettőt megtalálják a bélyegeken. Equador postája adott helyet egyik bélyegén egy szép és hihetőleg kakaóbabban gazdag gyümölcs-képeken és Togo bélyegei egy kakaóültetvény látképével bizonyítják, hogy az egykori afrikai német birtokon is termelt és tenyésztett kakaó.

A gazdag bélyeg-étlap e kevés próbakóstólójából már el kell ismernünk, hogy a gyűjtésnek ez a ma már oly népszerű tárgya nemcsak művészileg izlése, hanem izletes is tud lenni. A sok ünnepnap után, amelyeken gyomrunk mindenféle különleges élvezetben szokott részesülni, bizonyos ingere van annak, hogy egyszer, mint bélyeggyűjtő inyenc, dözsöljünk a bélyeggyűjteményekben. (M. Büttnernek a Die Deutsche Post 1938. évi 40. számában közreadott cikke nyomán.)

Pályázati hirdetés

Az izzási ipartestület székházának vendéglője hosszab időre bérbeadatik. Pályázatokat csakis megbízható, szakképzett vendéglősök adhatnak be, akik italmérés engedélyt nyervek. Előnyös, hogy egy-két nagyobb családja és a felesége ügyes gazdaasszony legyen. Feltételek az előkésznél megadottak. Pályázati határidő 1939 január hó 28-án, 12 óráig.

Karácsonyi ipt. elnök.

Uri egzisztencia! Kassán jól bevezetett és nagy vevőkörrel rendelkező LIKÓRGYÁR kicsinyben és nagyban való előadási joggal, valamint **VENDÉGLŐI ENGEDÉLYEL**, raktár-készlettel és teljes berendezéssel **eladó.** Eladó begyakorolja a vevőt az üzem vezetésére. — Bővebb felvilágosítás kapható: **Händler Mayernél, Kassa, Mészáros ucca 3.**

Az iparban (kereskedelemben) alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló törvény életbe lépett

Az 1938. évi XXXVI. tc. bevezette az iparban, kereskedelemben, valamint a bányászatban és kohászatban alkalmazott munkások javára a gyermeknevelési pótlékot. A törvény 1939. január 1-én életbe lépett és végrehajtási utasítását az 50.000/1938. Ip. M. rendelet (Budapesti Közlöny 1938. december 31. 294. szám) tartalmazza.

A törvény végrehajtásával kapcsolatban számos teendő terhelte a munkaadót, melyeknek elmulasztása hátrányos jogkövetkezményekkel járhat. Ezért ezekről megokoltan tartjuk a következőkben tájékoztatni az érdekelteket:

1. Milyen vállalatok esnek a törvény hatálya alá?

A gyermeknevelési hozzájárulás fizetésére kötelezettek azok a vállalatok, melyekben a számadási év (július 1—június 30.) kezdetét megelőző évben (jelen esetben 1937) átlagban 20 munkavállaló (munkás, szakmunkás, altiszt) volt alkalmazva. A női munkások létszámának csak kétharmad része veendő számításba. Nem számíthatók be ebbe a létszámba a tisztviselők, kereskedőségek és tanoncok.

2. Hogyan történik a munkavállalók számának kiszámítása?

A törvény és végrehajtási utasítás szerint abban a kérdésben, hogy valamely vállalat hány munkavállalót foglalkoztat, a számadási év (július 1-től június 30-ig) egész tartama alatt a számadási év kezdetét megelőző naptári év átlagos munkáslétszáma irányadó. Az 1939. év első hat hónapjában az 1937. évi adatokat kell alapul venni. Az átlagos munkáslétszám kiszámítási módjairól azokon kívül, ami fentebb az 1. kérdésre adott feleletben foglaltatnak, sem a törvény, sem a végrehajtási utasítás közelebbi irányítást nem ad. Gyakorlatilag lehetséges viszont az átlagos munkáslétszám kiszámítása a társadalombiztosítási napi, heti, vagy havi bejelentések segítségével. Legegyszerűbb a heti bejelentések jegyzékének alapul vétele, de csak a gyakorlat, illetőleg a szakmai vagy az országos családpenztár lesz hivatott eldönteni, hogy melyik vagy milyen jegyzék alapul vételével kell az átlagos munkáslétszám megállapításánál eljárni. A bejelentésnek tehát célszerű tartalmaznia azt is, hogy milyen alapon történt a létszámmegállapítás.

Az olyan üzemekben, ahol állandóan foglalkoztatnak 20-nál több munkavállalót, ott személyenként 300 munkanapot kell venni — a többi napok szabadnapok. Meg kell azután az OTI bejelentési és kilépési lapokból állapítani, hány kisegítő vagy ideiglenes alkalmazott hány napig dolgozott az

üzemben, így az összes munkanapok összeadandók és 300-zal osztandók, ebből megállapítható, mennyi férfimunkavállaló után kell a járulékot fizetni. Ugyanígy kiszámítandó a női alkalmazottak munkaideje is, de itt figyelemmel kell lenni arra, hogy a női alkalmazottaknak csak kétharmada jön tekintetbe.

Fürdő vagy nagy nyári üzemeknél az üzem kezdetét, ha a foglalkoztatott munkavállalók száma a 20-at eléri, be kell jelenteni, a szezon végéféle, mikor már a munkáslétszám kisebbedik, azt is be kell jelenteni.

A törvény hatálya alá eső vállalatokról egyébként a Budapesti Közlöny 1938. december 31-iki száma ideiglenes jegyzékét közöl.

3. Mi a teendője annak a munkaadónak, aki nem szerepel a szakmai pénztárakban ebben az ideiglenes névjegyzékben, vagy ha szerepel, de nem kapott fizetési meghagyást, hogy mely összeget tartozik leróni?

Minden, tehát ilyen munkaadónak is kötelessége megvizsgálni, vajjon üzeme munkáslétszámának az ismertett körülmények számbavételével a törvény hatálya alá tartozik-e vagy sem. Ha arra a megállapításra jut, hogy a törvény hatálya alá esik, akkor kiszámítja hozzájárulásának mértékét és módszerének közlésével befizeti az általa kiszámított összeget a megfelelő családpénztárhoz. (A vendéglátóiparhoz tartozók a VIII. családi pénztárhoz tartoznak, V. gróf Tisza István uca 8.)

4. Mennyi a gyermeknevelési hozzájárulás?

Az iparügyi miniszter minden évben április 1-ig megállapítja és a Budapesti Közlönyben közzéteszi a következő számadási évben (július 1-től június 30-ig) fizetendő járulékegységet. A 73.100/1938. Ip. M. rendelet szerint 1939. július 1-ig ez a járulékegység 48 pengő. (Ez úgy értendő, hogy minden alkalmazott után évi 48 pengő fizetendő a Családi pénztárba.) Ezt a járulékegységet a munkaadó megszorozza a munkásoknak fentebb kiszámított számával (tehát a női munkásoknak itt is csak kétharmad részé vehető figyelembe) és így kapja meg lerovandó hozzájárulásának mértékét.

Ez a hozzájárulási összeg négy részletben és pedig: július 5-ig, október, január, április 5-ig fizetendő be az összeg 5%-át tevő pótlékkal együtt, mely a szakmai családpénztár fenntartási költségeinek fedezetére szolgál és szintén a munkaadót terheli.

Az illetékes szakmai családpénztár a törvény életbelépésekor 1939. január hó 5-ig, egyébként pedig minden július

5-ig fizetési meghagyásban közli az egyes munkaadók hozzájárulásának mértékét. Ha azonban a fizetési meghagyást a munkaadó nem kapja meg július 5-ig, akkor saját számítása szerint köteles beküldeni a hozzájárulást. Ha ez nem volna helyes, utólag pótkivetést kap. Az 1939. január 5-ére esedékes fizetési felszólítást az iparügyi miniszter, illetve a kereskedelmi vállalatokra nézve a kereskedelmi miniszter küldi ki és ellene az illetékes miniszterhez kell fellebbezni azért, mert a fizetési meghagyást ezúttal a miniszter bocsátotta ki. Jövőben a szakmai családpénztárhoz intézendő.

5. Milyen bejelentéseket kell tenni a munkaadónak?

a) Azok a munkavállalók, akik 1939. januárjában legalább 15 napra, vagy négy héten át hetenként legalább 3 napra kaptak munkabért, gyermeknevelési pótlékra vonatkozó igényüket január 25-ig kötelesek bejelenteni munkaadójuknál. A munkaadó erre figyelmeztesse munkásait megfelelő felhívás kifüggesztésével.

A munkaadó a bejelentések alapján bejelentőlapot tölt ki, melynek űrlapját a m. kir. Államnyomdától (Budapest, I. Kapisztrán tér 1.) lehet beszerezni az előállítási költség megtérítése ellenében. A bejelentésben szerepelnie kell: 1. a munkavállalók nevének, 2. munkakörének, 3. lakcímének, 4. gyermekiek számának, 5. nevének, születési helyének, idejének, a bejelentőhöz való viszonyának, továbbá annak a kijelentésnek, hogy 5. a gyermek eltartására a bejelentő munkás van kötelezve és arról ő is gondoskodik, végül annak, hogy 6. tudomása szerint a gyermek tekintetében más igényjogosult nincsen, ha pedig van, akkor annak nevét és alkalmazási helyét kell feltüntetni. Csatolni kell a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, illetve ha nem saját törvényes gyermekéről van szó, annak helyhatósági igazolását, hogy a gyermekkel bejelentő köteles eltartani és ő is tartja el. A bejelentőlapokat a munkavállalóval alá kell írni és igazolni a munkanapok számát.

A munkaadó a bejelentés hiányaira köteles a munkavállalót figyelmeztetni és öt pótlásra felhívni. Célszerű a pótlásra való felhívást a munkás aláírásával ellátott elismerő nyilatkozattal igazolni. Ha ez a pótlás mégsem történt meg, akkor a bejelentőlapot ennek a megjegyzésével küldi el a szakmai családpénztárhoz. A bejelentéseket február 1-ig továbbítani kell a szakmai pénztárhoz.

Abban az esetben, ha az igény megállapításához szükséges munkanapokat a munkavállaló nem mind annál a munkaadónál töltötte el a munkás, a bejelentéshez csatolni kell az előző munkáltató igazolását. Ennek a beszerzése a munkás kötelessége, de minden munkaadó köteles az igazolást kiadni munkásának arról, hogy hány napot töltött alkalmazásában. Ha a munka-

adó ezen bejelentést át nem veszi, vagy nem továbbítja, kihágást követ el.

b) Köteles a munkaadó a szakmai családpénztárnak jelenteni azt is, ha valamely munkavállalója valamely hónapban 15 napnál, vagy hetenként 3 napnál kevesebb munkanapra kapott munkabért. Ezt a bejelentést legkésőbb a következő hónap első napján meg kell tenni. (Pl. a februári napokat illetően március 1-ig).

c) Be kell jelentenie a munkaadónak azt is, ha munkavállaló munkaviszonya valamely okból megszűnt. Ha a munkaviszony a munkavállaló hibájából szűnt meg, akkor a munkaadó erre vonatkozó adatokat is közölje a családpénztárral.

d) A munkaadó útján jelenti be a munkavállaló azt a körülményt is, hogy katonai szolgálatra bevontult, vagy baleset, illetve betegség miatt keresetképtelenné vált. A bejelentéshez mellékelni kell a hatósági orvos vagy a társadalombiztosító intézet, illetve a katonai hatóság bizonyítványát. Ezek a bejelentések azonnal, de legkésőbb 8 nap alatt eszközlendők.

e) A munkaadó útján jelenti be a munkavállaló lakáscélmének megváltozását, gyermekének elhalálózását, vagy a tartási kötelezettség megszűnését is.

6. Kifüggesztendő hirdetés.

Minden üzembem, amely a törvény hatálya alá esik, könnyen látható helyen ki kell függeszteni egy olyan szövegű hirdetményt, hogy a vállalat alkalmazottainak a törvényes feltételek meglétében gyermeknevelési pótlék jár. Ugyanecsk ki kell függeszteni a szakmai családpénztár és az Országos Ipari és Bányászati Családpénztár tájékoztatóit vagy felhívásait. Ennek a kötelezettségnek megsértése kihágás, célserű, ha ebbe a kifüggesztett hirdetésbe belefoglalja a munkaadó a munkás köteleztségeit is a gyermeknevelési pótlék megszerzésével kapcsolatban.

7. Jogorvoslatok.

A szakmai pénztár határozatait (fizetési meghagyás stb.) ellen 8 napon belül a szakmai családpénztár igazgató-ságához, másodfokon pedig az országos ipari és bányászati családpénztárhoz lehet fellebbezni. Ez a fellebbezés illetékköteles, mert a törvény ezt nem veszi be az illetékmentes beadványok közé.

8. Szakmai családpénztárak.

A VIII. pénztárba tartoznak a kereskedelmi vállalatok, ideértve a kézi-álgépkölessön-üzleteket, a vendégforgalmi ipar körébe eső vállalatok, ideértve a fogadókat, szállodákat, penzió-

kat, vendéglőket, korecsmákat, kifőzőket, kávéházakat és kávémeréseket, továbbá idetartoznak a borbély- és fodrászipari, a nőifodrászipari, kozmetikai, manikűr- és pedikűr-üzletek, a szállítási vállalatok, valamint a pénz-és biztosító intézetek is.

9. Milyen beadványok illetékmentesek?

a) A szakmai és országos pénztár személyes illetékmentességben részesül.

b) Az igényjogosultnak a gyermeknevelési pótlék folyósítása iránt benyújtott beadványa.

c) A b) pont alattival kapcsolatos jogorvoslati beadványok.

d) Az igényjogosultság igazolásához szükséges okirat addig, amíg más célra nem használják fel.

e) A folyósított pótlék felvételéről kiállított nyugta.

f) A törvény, illetőleg végrehajtási utasítás alapján kiadott és kitöltött nyomtatvány.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szűvetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI. Csengery uca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest. IX. Ferenc körút 57. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9-4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szűvetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg feltétlen küldendő.

#

Pincér százalékos részesedése szabadságidő tartama alatt.

Unger András, aki Békásmegyeren az Iskola uca 4. szám alatt lakik, a minisztériumban azt a panaszt adta elő, hogy munkadója a fizetési szabadságának tartama alatt a 2.787/1938. K. K. M. számú rendelettel szabályozott százalékos kiszolgálási díjban nem részesítette.

A m. kir. kereskedelem- és közlekedési minisztérium tudomásvétel miatt az Országos Szűvetséghez a következő leiratot küldte:

Felhívom Alispán urat, értesítse a folyamodót, hogy a fogadóknak (szállodákban, penzióknak) vendéglőkben, kávéházakban a borraivaló-rendszer megszüntetéséről és a százalékos rendszer bevezetéséről szóló fenti számú rendelet 5. §-a úgy rendelkezik, hogy a kiszolgálási díj címén beszedett összeg egészében a vállalatnak a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottait illeti. Ebből a rendelkezésből helyes értelmezés szerint az követ-

Fellner Béla t.u.v.

Első belvárosi szállodal, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvefítő iroda

**Budapest, IV., Molnár uca 3.
Telefon: 1-814-01.**

10. Mi a munkaadó kötelezettsége a családpénztárakkal szemben?

Köteles magát abból a célból az ellenőrzésnek alávetni, hogy a törvény előírásait betartja. A fizetési és bejelentési kötelezettségre vonatkozó adatokat és nyilvántartásokat megmutatni és a kért felvilágosításokat úgy ezekre, mint az igényjogosultakra vonatkozóan megadni.

*

Lapunk más helyén közöljük azokat a vidéki szakmai üzemeket, amelyek hűsznál több alkalmazottat foglalkoztatnak és a jegyzékbe már fel vannak véve.

kat, akik szabadságon vannak, a szabadságidejük alatt befolyt kiszolgálási díjban részesíteni nem szabad.

Zárvarartandók-e hetenként 24 óráig a vendégipari üzemek?

Egy álneves diplomás budapesti kisvendéglős javaslattal fordult a m. kir. miniszterelnök úrhoz, hogy rendelkezzen a vendégiparokban heti 24 órás szünetet, „hogy ezáltal nekünk is egy kicsit emberibb életet biztosítson”.

A javaslat így szól:

1. Vendéglők, kávéházak, étkezők, kávémerések, korecsmák és bormerések körzetenként egyidőben, hetenként 24 órán keresztül egy napon át zárvarartandók. Mégpedig felváltva, az egyik körzetbeliek hétfőn, a másik körzetbeliek szerdán, a következő héten a körzetpihenőnap cserélendő. Az egyes közigazgatásbeli kerületekből 2-3 körzet hasítható ki. Ha a jelzett pihenőnap valamelyike ünnepre esik, úgy a következő hétköznapon tartandó meg.

2. Fent említett üzemek naponta 16 órán át tarthatók nyitva, legfeljebb 18 óráig keretben, az egyes iparokban az ipartestületek, illetve ipartársulatok által egyégesen megállapított 2 órai napi pihenő megszakítással.

3. A kiadandó rendelet nem vonatkozik 20 alkalmazottat foglalkoztató,

Borpaloia Rt.

**Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-44.**

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

A Kristály-víz

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

gyárszerű üzemekre, továbbá szezonüzletekre.

4. A kereskedelmi miniszter esetenként rendkívüli alkalmakkor (vásárok, kongresszusok stb.) a kiadandó rendelet hatályát és érdekeltet kívánságára legfeljebb öt esetben felfüggesztheti.

Ez a javaslat a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez került és a miniszter e javaslatra nézve az Országos Szövetségtől kér véleményt.

Tessék a kartársaknak is ehhez a javaslatához hozzászólni!

A munkások gyermeknevelési pótlékáról

szóló törvénycikk hatályba lépett. Amennyiben a VIII. számú Szakmai Családpénztár tagjai, ennek a törvénynek végrehajtására vagy más kapcsolatos felvilágosítást kívánnak, forduljanak a Szövetség tagjai irodánkhoz.

A felvidéki Vendéglősök és Italmérők, Szakipartársulatok és Szakosztályok figyelmébe.

Az Országos Szövetség a felvidéki szakmai érdekképviseletek kívánságára ezúton is közli, hogy az ottani vendégiparosságnak a magyar közigazgatásba való bekapcsolása alkalmával szükségesek a következő törvények ismerete és beszerzése: Az 1921. évi IV. tc. (Italmérési törvény); az 1922. évi XII. tc. (Ipartörvény); az 1936. évi VII. tc. (Ipartörvény novella) és az 1936. évi V. tc. (Bortörvény). Ezenkívül meg ajánlatos a mestervizsgához szükséges „az ipari közigazgatásról” és a „közgazdasági ismeretek” című füzet. A 4. törvény és a 2. füzet ára 8.30 P. Megrendelhető az összeg beküldésével a Szövetség irodájában: VI. Csengery uca 51. szám.

Miután most a legtöbb magyar törvény hatálya a felvidéki városokra és községekre is ki lesz terjesztve, ezúton is közöljük a felvidéki szakipartársulatok és vegyes ipartársulati szakosztályok vezetőségeivel, hogy az Országos Szövetség az érdekelt kartársaknak mindenkor a legnagyobb készséggel rendelkezésre áll, ha bármilyen szakmai ügyben hozzánk fordulnak.

Az Országos Szövetség Elnöksége.

A Vasúti Vendéglősök Szakosztályának ülése.

A Magyar Szállodások, Vendéglősök és Kereskedelmű Országos Szövetsége keretében működő vasúti vendéglősök szakosztálya január hó 9-én tartotta folyó évben első ülését. A tárgysorozaton szerepelt többek közt a munkaidő szabályozása és a munkarend, a legalacsonyabb munkabérek ügye, az „Árjegyzék” árainak újabb megállapítása, a fényképes igazolvány ügye, valamint más fontos, de különösen a vasúti vendéglősöket érintő problémák.

Prácer János szakoszt. elnök üdvözölte a nagyszámban megjelenteket, valamint Hoffer Ferencet, az Ország-

os Szövetség ügy. t. elnökét. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérte Füzy Ede és Röschenthaler Sándort, bejelentette továbbá, hogy betegség és egyéb elfoglaltságuk miatt több kartárs távolmaradását írásban kimentette. Közölte továbbá, hogy a titkári hivatal 113 meghívót küldött szét — ugyanis a vasúti büfféseket is meghívták — azonban a most felszabadult felvidéki pályaudvari vendéglősöket nem lehetett meghívni, mert az új bérlek kijelölése a mai napig még nem történt meg. Röviden ismertette azután a tárgysorozatnak egyes tárgyait és felemlítette, hogy egyik-másik kérdésben a Fehérváron tartott szakosztályi ülés után bizonyos lépések történtek. Kidomborítottuk, hogy a pályaudvari vendéglők speciális viszonyaira való tekintettel, hogy a 10 órás munkaidő 14 órák keretben nyert megállapítást, kérelmünket figyelembe nem vették. Ez a rendelet, valamint a munkabér megállapítása, a borárok rohamos ár-emelkedése és más áralakulások szükségessé teszik, hogy az „Árjegyzék” árait gazdasági érdekeinknek szemelőtt tartásával felül kell vizsgálni és mérsékelt áremelést a kényszerítő körülmények folytán végre kell hajtani. A fényképes igazolványok tárgyában a MÁV igazgatósága elutasító álláspontot foglalt el. Ugy látja, ebben az ügyben félreértés van. Mi nem újabb kedvezményt kérünk, hanem csak *egyszerűsítést*.

Az elnök előadása után élénk eszmecsere indult meg. A jelenlevők nagy része szöjt hozzá a felvetett kérdésekre. Az „Árjegyzék”-re vonatkozólag az a terv merült fel, hogy arra való tekintettel, hogy a rádió naponta leadja a piaci árakat, a beszerzési árak újszólván egységesen alakulnak ki, így talán célszerű egységes árakat megállapítani, azonban a balatonmenti helyeken ez nehézsébe ütközik, mert a fürdőévad alatt a szükséges áruecikkek beszerzése kizárólag a fővárosból történik s ebből egy bizonyos többletkiadás áll elő. Sérlemelték az éjjeli nyitvatartást is. Van olyan pályaudvari vendéglő, ahol az éjjeli nyitvatartás napi 5–6 pengő ráfizetéssel jár, mert a forgalom oly csekély, hogy az éjjeli személyzet ellátását és bérét sem hozza be. Miután a vasúti vendéglő nem *szórakoztatóhely*, hanem az utasok ellátását biztosító üzem, a pályaudvari vendéglőket közüzemmé kellene nyilvánítani. A sok értékes hozzászólás után elnök összefoglalta az előadottakat és közölte, hogy ennek megfelelően az elnökség meg fogja tenni a szükséges lépéseket.

Elnök azután ismertette annak a tárgyalásnak lefolyását, amely a vidéki üzemekben foglalkoztatott alkalmazottak legkisebb munkabérét állapította meg. A budapesti Kamara területén működő bizottság tagjainak nehéz harcra volt *Tosch* kartárral, hogy a munkavállalók, kik nagy felkészültséggel vettek részt a tárgyaláson, túlzott követeléseiket kiparirozza. Kül-

nösen a konyhai segédszemélyzet (mosogató és mindenes) bérét igen jelentékeny összegben kívánták megállapítani. Egyébként vidékre vonatkozólag a munkabérek olyan osztályozással kerülnek megállapításra: 1. törvényhatósági és megyei városok, 2. járási székhelyek és 3. a többi helységek. Ezeket a helyeken pedig két osztály lesz és pedig az 1-ső 20 alkalmazottnál több, a 2-ik osztály 5 alkalmazottnál több, a 2-ik osztály 5 alkalmazottnál több, a 2-ik osztály 5 alkalmazottnál több, a 2-ik osztály 5 alkalmazottnál több, a 2-ik osztály 5 alkalmazottnál több. Figyelembe ajánlja a kartársaknak, hogy kellemetlenségek elkerülése végett az új munkabérek pontosan tartsák be, úgyszintén a munkaidőt is, mert a hatóság gyakran fogja ellenőrizni az üzemeket, hogy betartják-e a törvényes rendelkezéseket. A munkarendet, amely előre készíthető, feltétlen kifüggesztendő.

Elnök azután ismertette a meglehetősen italkó ügyét. Egyes kartársak a rendelkezések téves magyarázata miatt oly adagolással szorgalmazzák azt ki, mely csak ráfizetéssel lehetséges. A tea-vámjának többszöri emelése itt is indokoltá tenné egy bizonyos mérsékelt áremelést. Erre nézve a legközelebbi értekezleten javaslatot fog tenni.

A tárgysorozat letárgyalása után Prácer János szakoszt. elnök bejelentette, hogy a szakosztályi elnökséget eddig mint az Országos Szövetség al-elnöke vitte, e tisztségnek betöltése sok munkával jár, s bár megállapítható: a kartársak a szakosztály működése iránt fokozottabb érdeklődést tanúsítanak, a szakosztályi elnökségről lemond és válasszon az értekezlet egy új elnököt, ki talán a fővárosban lakik és nagyobb eredményeket fog elérni. — *Kurz* Béla javasolja, hogy az elnök lemondását a kartársak ne fogadják el. Azt hiszi mindnyájuknak kívánságát tolmácsolja, amikor felkéri Prácer kartársat, hogy lemondását vegye vissza. Mi működésével meg vagyunk elégedve és amikor közös, tehát nem kizárólagos vidéki vasúti vendéglősök ügyeiről van szó, a fővárosi kartársakkal mindenkor együtt működünk. Látja azt a mai értekezleten is, mikor a fővárosi pályatársak ily nagy számban megjelentek. *Kurz* felszólalását általános helyeslés kísérte, mire Prácer elnök lemondási szándékától elállt.

Végül az elnök a kartársakat további összetartásra buzdította és kérte, ha értekezletre ismét meghívást kapnak, még nagyobb számmal jelenjenek meg, amikor is üdvözölni fogjuk a felvidéki kartársakat. Ezzel az ülést bezárta.

*

Ertesítjük a vasúti vendéglősöket, hogy a szakosztály az értekezleten felhozott egyik-másik kérdésben eljár. Mihez tartás végett közöljük, hogy az „Árjegyzék” árainak módosítása elől, ha a kérelem megfelelően van indokolva, a MÁV nem fog elzárkózni. A munkabérek emelkedése, a fizetési szabadság, a munkaidő szabályozása miatt szükségessé vált személyzet szaporítása, ezenkívül azok az üzemek, amelyek kötelesek a munkások gyermek-

nevelési pótlékot fizetni, ami szemé-lyenként évente egy tekintélyes ki-adási többletet okoz és még a borárak óriási emelkedése, a piaci árak felmenő tendenciája indokoltta teszik az ár-emelést. Ezt szíveskedjék a kérvényben felsorolni. Közöljük még, hogy az újabb életbeléptetett rendelkezés szert abban az esetben, ha az „Arjegyzék” módosítására beadott kérelem 15 nap alatt — a benyújtási naptól számitva — elintéztést nem nyer, úgy a magasabb árakat már fel lehet számítani. Az áremelési kérvényt már azért is szükséges megfelelő indokkal való alátámasztás, mert annak helyességének elbírálása az illetékes kereskedelmi és iparkamara és a szakmai érdekelttség véleménye is be lesz kérve.

Ha az éjjeli nyitvatartás nem rentábilis, vagy ráfizetéssel jár, úgy kellő indokolással az illetékes ÜVE-től kell kérni, hogy az éjjeli nyitvatartási kötelezettségtől tekintsen el. Természetesen, ha ilyen kérelem nem nyerne kedvező elintéztést, úgy ezt a kérelmet az igazgatóságához lehet előterjeszteni.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Kinevezések.

A Kormányzó Úr Öfóméltósága a m. kir. pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Tóth Bálint min. tanácsos, pénzügyigazgatónak a min. osztályfőnöki, dr. Romy Béla min. osztálytanácsosnak a min. tanácsosi címet adományozta. Az iparügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. közlekedési és kereskedelmi miniszter előterjesztésére dr. Gyulay Ákos min. o. tanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet adományozta. E kinevezések szakmai körökben őszinte és osztatlan örömet keltek.

A rögzített adókat január 31-ig lehet felmondani.

Az adóhatóságok a rögzített adóalapokról és adókról nem kötelesek minden évben külön fizetési meghagyásban újra értesíteni az adózókat. Aki nek rögzített adója van és azt nem mondta fel, vagy annak felmondásáról a kincstártól értesítést nem kapott, az előző évi rögzített adó összegét köteles leróni a folyó évben is.

Az az adófizető, aki előző évi rögzített adóját kereseti viszonyainak leomlása folytán magasnak tartja, felmondhatja a rögzített adót és új adómegállapítást kérmezhet. Az adófelmondás végső határideje január 31.

A rögzített adókat csak a kereseti-, jövedelmi- és vagyonadóval együttesen lehet felmondani. Nem lehet tehát csak egy kiválasztott adónemet felmondani. Egyidejűleg köteles az adózó az új kivetés céljára új kereseti-, jövedelmi- és vagyonadó bevallást is benyújtani.

A kincstár is felmondhatja a rögzített adókat, ha változtatásra sürgető okot lát fennforogni. Ennek a kincs-

tári felmondásnak a határideje 1939 március 31.

Vendéglős-bál.

A budapesti vendéglősök bálja a jövő hó végén lesz megtartva. Azok, akik e bálra meghívóra igényt tartanak, közöljék lapunk kiadóhivatalával címüket.

Házasság.

Seper Nándor Rohoncra decem-ber 31-én házasságot kötött Kapuváron özv. Éhn Emilné kapuvári szá-rolás lányaival.

Bekapcsolják a Felvidéket a belső vendégforgalomba.

Értesülésünk szerint az államvass- tük igazgatósága az illetékes idegenfor- galmi szervek intervenciójára Rozsnyó és Budapest között közvetlen gyorsvonati összkötetést vezet be. A könnyű és gyors felvidéki vasúti közlekedéstől az idegenforgalmi hatóságok a belső vendégforgalom erőteljes fellendülését remélik.

Az utolsó években jól prosperáló kül- földi idegenforgalmunk az illetékesek minden fáradozása ellenére is — kizá- rólag a bizonytalan nemzetközi poli- tikai helyzet következtében — teljesen visszaesett. Ezt a sajnálatos visszafej- lődést csak a belső vendégforgalom fellendítésével lehet némiképpen ellen- súlyozni.

A Felvidék visszacsatolásával vendégforgalmi szempontból igen értékes területet nyertünk a rozsnói vasút- val mentén, amely egyébként az or- szág turista- és utazóközönsége előtt majdnem teljesen felderítetlen. Ezen a vidéken fekszik Csiz és Ajnácskő, va- lamint az Aggteleki Cseppkőbarlang legszebb része, Rozsnyó környékén ke- rülnek el az ország legmagasabb he- gyei, a téli és nyári sportokra egy- aránt alkalmas 1286 méter magas Ökör- hegy, az 1226 méteres Pipityke, az 1189 méteres Csükereszt és az 1065 méteres Utyi.

Ha az állandó gyorsvonati összköt- tetés ezt a szépségeken gazdag vidé- ket, szervesen bekapcsolja az ország idegenforgalmi vérkeringésébe, bizo- nyára rövidesen fellendül a belső ven- dégforgalom, noha — sajnos — még nincsenek Lillafüredhez vagy Kékeshez hasonló szállók azon a vidéken, mert a csehek a Tátra közelsége miatt Rozs- nyó vidékét elhanyagolták.

Értesülésünk szerint azonban a meg- lévő turistaházak és kisebb szállodák mellett nemsokára hotelek is épülnek. A magántőke részéről erőteljes érde- klődés nyilvánul meg a szállodaépítke- zés iránt, aminek remélhetőleg több új szálloda lesz a gyümölese.

TÉGLÁSSY ERNŐ †

a Budapesti Szállodások és Vendéglő- sök Ipartestületének jegyzője e hó 3-án a haretéren szerzett betegségében, 42. évében hirtelen elhunyt. Téglássy Er- nő a haretérről hazatérve állott az ipartestület szolgálatában, közel két

évtizeden át lelkiismeretes és pontos munkájával előjárónak, előzékeny és figyelmes magatartásával az ipartes- tületi tagok becsülését és szeretetét szerezte meg. Temetése óriási részvét mellett január 7-én volt a Kerepesi úti temetőben.

Amikor a kincstár nem érez az iparossal.

A közigazgatási bíróságról van szó. Az adóvégrehajtó zálogba vette a bort, az üres hordókat és a jégsekrényt. Az ítélet ez lett: A vendéglőipar kere- tébe az ételek elkészítése és kiszogá- lása esik, míg az italmérés keresked- mi jellegű tevékenység, amely a ven- déglői ipartól függetlenül is gyakorol- ható. Ehhez képest a vendéglői ipar gyakorlásához nem szükséges bornak és üres hordónak lefoglalása ellen nem lehet jogos kifogást emelni. A jégsekré- ny lefoglalhatósága attól függ, hogy ezt a végrehajtást szenvedő az italmé- rés, vagy a vendéglői üzem céljára használja-e s hogy vendéglői üzeme a foglalás idején nem haladta-e meg a kisipar körét. (1218—1936. P.)

Felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét a mezőtúri ipartestületi vendéglő hirdetésére.

Az üzlet jóforgalmú — csak borból évi 200 hl került kimérésre —, egy ki- való szakembernek biztos megélhetést és jövedelmet nyújt. De szakembernek kell lennie.

**Jó reklám,
ha a bor olcsó,**

**de a forgalom
csak jó borral
biztosítható!**

PROMONTORIA

**MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK,
KORCSMÁROSOK ÉS KÁVÉSOK BORPIN-
CÉSZETE ÉS ARUÉLLÁTÓ SZÖVETKEZETE**

**BUDAFOK, SÜRHAZ UCCA 8. SZ.
TELEFONSZÁM: 269-992.
PINCÉSZETÉBŐL.**

**Kartársaink megtisztelő látog-
gatását szolgálatkészén várjuk.**

A Fogadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

Akorcsmaiparérde-
keit képviselő
szaklap

BORPIAC

Az ünnepi hangulat után beállott csendesség szünőben van és a borpiac kezd megélni. A borárak változtatlanul szilárdak. Sőt egyes helyeken emelkedők. Soltvadkerten a borárak kissé gyengültek és vevők ennél fogva csak 2,6—2,7, esetleg 2,8 fillért fizettek Malligand-fokonként.

A takaréksztársaság (spóregylet) ügyében a kiküldött bizottság a napokban fogja letárgyalni az elkészített alapszabály-tervezetet és azt még e hét folyamán a felügyelőséghez felterjeszti.

Meghívó.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Temetkezési Egyesülete január 27-én d. u. 4 órakor a II. Margit körút 24. szám alatti Jentner-féle vendéglő különtermében tartja rendes évi közgyűlését, amelyre az elnökség ezúton is meghívja a kartársakat. A közgyűlés előtt az igazgatóság ugyanott tartja rendes havi ülését és tagfelvételt.

Egy „Rex” automatabilliárdasztal helyszüke miatt jutányosan eladó. — Maza vendéglő, Pestszenterzsébet, Ferenc József uca 15.

A munkakönyv visszatartása.

Ha az iparos a munkából jogtalanul kilépett segéd visszavezetését 14 nap alatt nem kéri, a munkakönyvet — az ipartörvény 157. §-ának a) pontjában, illetőleg az ennek helyébe lépett 1922: XII. tc. fejezetében megállapított kihágás miatt pénbüntetés és kártérítési kötelezettség terhe alatt — a segédnek haladéktalanul kiszolgáltatni vagy pedig az iparhatóságnál letétbe helyezni tartozik, mely esetben a munkakönyvnek továbbjuttatása iránt az iparhatóság intézkedik. A felperes szolgáltatádjára a segédi szolgálatból kilépő felperes munkakönyvét visszatartotta és azt az illetékes iparhatóságnál sem helyezte letétbe. Ezek szerint a jogtalan eljárásból eredő kárért az alperes kártérítési felelősséget a fellebbezési bíróság megállapította. K. VI. 2264—1934. szept. 12. (Magyar Törvénykezés 1934. november 1-i száma).

OLVASÓINKAT FELKÉRJÜK,

szíveskedjenek az előfizetési díjat, az esetleg fenálló hátralékokkal együtt sürgősen kiadóhivatalunk címére beküldeni.

Ahovát többé nem adnak italméresi engedélyt.

A magyar kir. pénzügyminisztérium 154.078/1938. fő. P. M. szám alatt a VI. Bajza uca 68. szám alatti helyiséget italméresi szempontból tiltott helynek minősítette, ahová italméresi engedély már nem adható ki.

ÜZLETI HIREK

Soroksár. Brittnnek József megvette a Grassalkovich uca 43. sz. alatti vendéglőt.

KIADÓ

TAPOLCÁN (Balaton mellett) a főtéren 80 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő **Pannonia**

kávéház és étterem

teljes felszereléssel, központi fűtéssel, ös-keresztyén szakembernek. — **Közelebbi felvilágosítást ad a Pannonia-szálló tulajdonosa Tapolcán.**

Pályázat

A mezőúri Ipartestület **1939. évi április hó 1-vel** három évre a város középpontjában, forgalmas helyen levő **vendéglőjét bére adja.** A vendéglő áll 4 helyiségből, nozzártató lakásból, mellékhelyiségekből és színházteremből. Az italmérés kiterjed az Ipartestület és az Iparos Ifjak összes helyiségeire. **Pályázati határidő 1939. évi február hó 15.**

Bővebb felvilágosítással írásban is szívesen szolgál az Ipartestület elnöksége. A régi szerződés is megtekinthető a hivatalos órák alatt.

Minden szállodásnak, vendéglősnek, kávésnak és korcsmárosnak, valamint pincérnek is szüksége van a dr. Havas-féle

MUNKADÓ SZABÁLYOZÁSÁRÓL

szóló miniszteri rendeletre és az ahhoz fűzött magyarázó szöveg-gel ellátott füzetre.

E füzet 50 fillér postabélyeg be- küldésével megrendelhető a **Fogadó Magyar Vendéglős kiadóhivatalában.**

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

L. Szombathely. A kért lapszám kifogyott. Néhány nap múlva talán sikerül valahogyan azt megszerezni.

Vendéglőkben, korcsmákban és kávéházakban szükséges plakátok

Az új bortörvény kivonatának kifüggesztése nem kötelező!

drbja fill.

Ötynyelvű százalék-plakát nagy ..	—30
Ötynyelvű százalék-plakát kicsi ..	—12
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát	—60
Dohányozni tilos! Tánchelyiségre kötelező	—40
A sütemények fogdosása	—30
Fiatalkorúak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát	—40
Éneklés, lármázás tilos	—25
Padlóra köpni tilos	—25
Káromkodni tilos	—40
Kutyákat behozni tilos	—25
Vidékre db-ként 10 fill. portóval több.	

Megrendelhető kiadóhivatalunkban Budapest, VI, Csengery uca 51. I. e. 7.

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KLABER PINCE

PINCÉSZET:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM.
TELEFON: 269-698.

VÁROSI IRODA:
BUDAPEST, V, ALKOTMÁNY UCA 15. SZÁM.
TELEFON: 114-262.